منداڵەکەت لای ڕۆبۆت جێبهێڵە

کریستین کاریل

زانا ژاپۆنییەکان کار لەسەر ڕۆبۆتێکی مرۆڤ ئاسا دەکەن کە بتوانێت پەیوەندییەکی گەرم و سۆزداری لەگەڵ مرۆڤدا ببەستێت.

نوری هیرۆهاگیتا کچێکی 3 ساڵانە و دایکی لەژوورێکدا لەگەڵ ڕۆبۆتێکدا بۆماوەی دوو سەعات بەتەنیا جێیهێشت، سەرەتا کچەکە و ڕۆبۆتەکە لەبارەی کۆمەڵێك بابەتی جۆراوجۆرەوە پێکەوە قسەیانکرد و یارییان کرد، کاتێك کە ڕۆبۆتەکە داوای لەکچە بچوکەکە کرد کە رووخسەتی پێبدات ماچێکی بکات، کچە بچکۆلەکە بەخۆشحاڵییەوە داواکەی قبوولکرد، کاتێکیش کە هەردووکیان قسەیەکیان نەما بۆ وتن کچەکە خەوی لێکەوت.

ڕۆبۆتەکە چاوەڕوانی کرد تا دڵنیابوو لەوەی کە چیدی کچە بچکۆلەکە ئارەزووی لەقسەکردن نەماوە، ڕۆبۆتەکە چوو بۆ لای دایکی کچەکە و لەگەڵیدا کەوتە قسەکردن.

لەکاتێکدا کە ئەندازیاران لەزۆربەی وڵاتاندا لەهەوڵی ئەوەدان کە ڕۆبۆتێك دروست بکەن لەهەلومەرجێکی نائاسایی یان لەژینگەیەکی پیس و ناسازگاردا کاروبارێکی سەخت و تایبەت ئەنجام بدات، وەك ڕۆبۆتەکانی تایبەت بەپاککردنەوەی کێڵگەکانی مین یان گەڕان لەقوڵایی زەویدا یان لەقوڵایی دەریاکاندا، لەبەرامبەردا ژاپۆنییەکان بەباوەڕبەخۆبوونێکی سەرنجڕاکێشەوە لەهەوڵی دروستکردنی ڕۆبۆتێکدان کە هەرچەندێك دەکرێت زیاتر هەڵگری تایبەتمەندییەکانی مرۆڤ بێت، ژاپۆنیەکان کە وڵاتەکەیان لەماوەی دوو دەیەی ڕابردوودا سەرقاڵەی دروستکردنی ڕۆبۆت بووە، ئەوەتا هەنووکە کار لەسەر نەوەیەکی نوێ دەکەن لەڕۆبۆت کە ڕۆبۆتەکان بتوانن هەم یار و هەم هاودەمی مرۆڤ بن یان ڕۆڵی ئاژەڵی ماڵی و ڕاهێنراو ببینن یان وەك بوونەوەرێکی مرۆڤ ئاسا چاودێری منداڵان و کەسانی بەتەمەن بکەن، ئامانجی ژاپۆنییەکان دروستکردنی ڕۆبۆتێکی ژیر و هۆشیارە بۆ مامەڵەکردن لەگەڵ مرۆڤ و هاوکاری و یارمەتیدانی مرۆڤە لەکاروباری ڕۆژانەیدا.

ئاستەنگی سەرەکی لەبەردەمیاندا مەسەلەی درککردنی ڕۆبۆتە، چونکە ئامانجیان ئەوەیە چۆن ڕۆبۆتێك دروستبکەن کە بتوانێت درك بەمرۆڤ بکات و پەیوەندی لەگەڵدا ببەستێت.

کلیلی دەستراگەیشتن بەڕۆبۆتێکی لەم چەشنە بریتییە لەکەنارخستنی هەزاران کێشە و لەمپەڕی تەکنیکی و بابەتگەلێکی وەك تێگەیشتن لەقسە و ئاماژە تا دەگاتە دروستکردنی پەیوەندی دیدەنی لەگەڵ مرۆڤ و ناسینی شوێن و پێگەی تایبەتی مرۆڤ لەلایەن ڕۆبۆتەکانەوە.

ژاپۆنییەکان بیر لەهۆشیاری کۆمەڵایەتی ڕۆبۆتەکان و بەشداری پێکردنیان دەکەنەوە لەژیان و ئەزموونی مرۆڤدا. یەکەمین نموونەی نەوەی نوێ-ی ڕۆبۆتە مرۆڤ ئاساکان لەپێشانگای نێونەتەوەیی ئائیچیدا نمایشکرا. لەم پێشانگەیەدا میوانەکان لەلایەن ڕۆبۆتێکی مرۆڤ ئاساوە، خانمێکی میواندار، ژنێك کە 30 هەزار ڕستە بەچوار زمان دەزانێت و دەریدەبڕێت و بەوتنی بەخێربێن پێشوازیکران.

ئەم ڕۆبۆتە کە میوانداری دەکرد ئەوەش دەزانێت کە چۆنی لەگەڵ هەندێك ڕەفتاری ناخۆش و ناسازگاری هەندێك لەکورو کچەجوانەکانیشدا بجوڵێتەوە و مامەڵە بکات.

هەروەها لەم پێشانگەیەدا گروپێك ڕۆبۆتی ئۆرکسترای میوزیکیش چەند ئاوازێکیان بەچەند ئامێرێکی میوزیکی جیاواز و بەسوودوەرگرتن لەلێو و شوشەی دروستکراو ژەنی کە سەرنجی کەسانێکی زۆری بەلای خۆیدا ڕاکێشا.

ئەم ڕۆبۆتانە بەبەراورد بەڕۆبۆتە قەبارە گەورە و سەنگین و قورسەکانی چەند ساڵی ڕابردوو، بەدەستکەوت و سەرکەوتنێکی گەورە دادەنرێت. ئەو زانایانەی کە لەتاقیگەکاندا کاردەکەن سەرقاڵی ئامادەکردنی گروپێکی نوێترن لەم ڕۆبۆتانە، بەڵام هەستیار و کاراتر.

بۆئەوەی کە ڕۆبۆتەکە زیاتر لەمرۆڤ بچێت، دەبێت هەستی دەستلێدانی فێربکرێت، هاگیتا و هاوکارەکانی لەئەنستیتۆی نێونەتەوەیی پەیوەندییەکان، لەشاری کیوتۆ، کار لەسەر ڕۆبۆتێکی ئەزموونی خاوەن پێستێکی هەستیاری جێگەسەرنج دەکەن کە هەزاران هەستەوەری ورد و ناسکی تێدا جێکراوەتەوە، کاتێك کە دەست

بەر پشتی ڕۆبۆتەکە دەکەوێت، ڕۆبۆتەکە لا دەکاتەوە و سڵاو لەو کەسە دەکات کە دەستی لەپشتی داوە.

فێرکردنی ڕۆبۆتەکان بۆ تێگەیشتنی قسەکردنی مرۆڤ، سەخترین کارە، جیاکردنەوەی وشەکان لەدەنگەکان لەزەمینە و ئەزموون و شرۆڤەکردن و جیاکردنەوەی بەشەکانی وشە -ناو، کردار- پیشە و دەربڕینی ڕێژەی ڕێزمانی هەر وشەیەك لەگەڵ وشە و زاراوەکانی دیکە، ئەوە سەلمێنراوە کە کارێکی زۆر دژوارە.

بۆ ئاسانکردنی فێرکردنی زمان لای ڕۆبۆتەکان زاناکان لەهەوڵی ئەوەدان وێڕای زمان سوود لەکەرەستە و هۆکارێکی دیکەش وەربگرن یارمەتی تێگەیشتنی قسەی مرۆڤ بدات. زاناکان هونەرێکی ئومێدبەخشیان دۆزیوەتەوە کە دەتوانێت یارمەتی تێگەیشتن و درکپێکردنی ڕۆبۆتەکان بدات لەمرۆڤ و لەتێگەیشتنی پەیوەندی مرۆیی.

هاگیتا و هاوکارەکانی ڕۆبۆتەکانیان وابەرنامەڕێژی کردووە کە دەزانن چۆن هەندێك لەگەڵ مرۆڤەکان بۆ ماوەیەکی دوورودرێژ پێکەوە بەدۆستایەتی و هاوڕێیەتی دەمێننەوە و پێکەوە هاوکاری دەکەن و تەنانەت هاوسەرگیریش دەکەن.

تێگەیشتن و درککردنی هەموو جۆرە ئاماژەکان، هێماکان و ئەو ئاماژانەی کە مرۆڤ بۆ تەواوکردنی پەیوەندییە زارەکییەکانی بەکاریاندەهێنێت، یارمەتی ڕۆبۆتە مرۆڤ ئاساکان دەدەن کە مرۆڤ باشتر بناسێت و درکی بکات. زاناکان توێژاڵێکیان لەڕۆبۆتەکاندا داناوە کە هەڵگری چەند ئیعازێکە و بەهۆیانەوە ڕۆبۆتەکان دەتوانن لەخەندە کە نیشانەی شادییە و مۆنکردن کە نیشانەی ناخۆشییە لەمرۆڤ تێبگەن.

یەکێك لەکاریگەرترین ڕێگەکانی سەرکەوتن بەسەر ئاستەنگەکانی پەیوەندی ڕۆبۆتەکان لەگەڵ مرۆڤدا بریتییە لەیارمەتیدانی ڕۆبۆتەکان بۆ فێربوونی قسەکردن لەگەڵ یەکدی، دوو ڕۆبۆتی مرۆڤ ئاسا لەڕێی بوونی بەرنامەی هاوبەشەوە دەتوانن زانیاری پەیوەندیدار بەخواسەتەکانی مرۆڤە هاودەمەکانی خۆیان ئاڵوگۆڕ بکەن تا زیاتر پەی بەتایبەتمەندێتی و ڕەفتار و هەڵسوکەوتی مرۆڤ ببەن و لەوەبگەن کە هاودەمەکانییان چیان دەوێت.

ڕۆبۆتە مرۆڤ ئاساکان دەتوانن لەڕێی ئینتەرنێت و کاسێتی پڕ لەزانیاری یان تەلەفزیۆنەوە

وەربگرن.

کارتی ناسین و زانیاری ئەلەکترۆنیش، سەرچاوەیەکی دیکەیە بۆ زانیاری، لەپێشانگایەکی بازرگانیدا، ڕۆبۆتێک دەتوانێت بەسوود وەرگرتن لەکارتی زانیاری ئەلەکترۆنی کەسی بینەر، زانیاری دەربارەی ئەو کەسە و کارو پێشەی، ناسنامەو زانیارییەکی لەم شێوانە بەدەست بهێنێت. ڕۆبۆتە مرۆڤ ئاساکان دەتوانن زانیاری زیاتر لەڕێی سەرچاوەی زانیاری دیکەوە، لەڕێی پرسیارکردن لەگوێگر و کەسی بەرامبەر، بەدەست بهێنێت و بۆ نموونە میوانەکە حەزی لەکوێیە کە نانی تێدا بخوات، حەزی لەچییە، چی پێخۆشە یان دەیەوێت لەچ کۆبوونەوە و کۆنفرانسێکدا بەشداری بکات.

هاوکارانی لێکۆڵەری هاگیتا، پێشتر لەقوتابخانەیەکی سەرەتایی کارتی زانیاری و ئاشناییان تاقیکردووەتەوە و جێگەی سەرنجی خوێندکارەکان بووە.

لەو ئەزمونەدا ڕۆبۆتە مرۆڤ ئاساکان بەناوبانگی ئەو خوێنداکارانەیان کردووە کە کارتی زانیاری و ئاشناییان بۆ ئامادە کردبوون.

هاگیتا لەکاتێکدا کە خەندە لەسەر لێوانی بوو لەدیدارێکدا وتی: خوێندکارەکانی دوایین پۆلی سەرەتاییم بیر دێتەوە ئەوەیان بۆ هاوڕێکانیان دەگێڕایەوە کە ڕۆبۆتەکە ئەوی بەناوی خۆیەوە بانگکردووە، هەندێکیش لەخوێندکارەکان خەفەتی ئەوەیان دەخوارد کە بۆچی قسەیان لەگەڵ ڕۆبۆتەکە نەکردووە، هاگیتا لەدرێژەی قسەکانیدا وتی: ئەمە بۆ خۆی تایبەتمەندێتی بەرپاکردنی پەیوەندییە لەنێوان ئێمەی مرۆڤدا، ئێمە لەهەوڵی ئەوەداین ڕۆبۆتێك دروست بکەین کە هەرچەندێك دەکرێت هاوشێوەی مرۆڤ و تایبەتمەندییەکانی مرۆڤ بێت.

پێداگری ژاپۆنییەکان لەسەر کاروبارێکی وەك هاودەمی و یارمەتیدان کە ژاپۆنییەکان چاوەڕێی دەکەن ڕۆبۆتەکان ئەنجامی بدەن وادێتە پێش چاو کە خواستێکی قوڵی ژاپۆنییەکان بێت، حەز و خواستێك کە لەفەرهەنگی گشتی ژاپۆنییەکانەوە سەرچاوە دەگرێت.

ژاپۆنییەکان ڕۆبۆتێکیان دەوێت کە وەك ئەو فیلمکارتۆنانە بێت حەزیان لێیە -پشیلەی دورامون- یا -کوڕە وردیلەی ئەستێرەناس- چاکەخواز و سودمەند بێت، ڕەفتار و هەڵسوکەوتی دۆستانەی هەبێت، بیرکردنەوە لەیەکەمین ڕۆبۆتی گیانداری بێ مەترسی و بێ هەڕەشە سەرچاوەکەی دەگەڕێتەوە بۆ فەرهەنگی گیانبەخشی شینتۆی ژاپۆنی کە لەو فەرهەنگەدا شتە بێگیانەکان لەقۆرییەوە تا شمشێری سامرایی، دەتوانن گیانیان تێبکەوێت ببنە خاوەن ڕۆح و هەڵبەتە حەزو هۆگری ئەوان بۆ ڕۆبۆتێکی گیاندار و میهرەبان پێداویستییەکی ڕۆژانەی کۆمەڵگەی ژاپۆنییە.

لەلایەکی دیکەوە تەمەنی پێشبینیکراوی ژاپۆنییەکان بەرزتر دەبێتەوە، هەر لەو ڕوانگەوە ئەوان لەڕۆبۆتێك دەگەڕێن کە بتوانێت چاودێری ژمارەی زۆری بەتەمەنەکان بکات و بیانپارێزێت و قەرەبووی هێزی کار بکاتەوە.

هاگیتا دەڵێت: حکومەتی ژاپۆنی پرۆژەیەکی ئامادەکردووە کە کارە کۆمەڵایەتییەکانی وەك پەرستیاری و چاودێریکردنی منداڵەکان کە ئامانجی سەرەکی ژاپۆنییەکان پێکدەهێنێت، هەر ئەم خواستانە هانی ژاپۆن دەدات بۆ گەشەپێدان و باشترکردنی ڕۆبۆتەکان. ئەگەر بڕیار بێت کە ڕۆبۆتەکان کاروبارە کۆمەڵایەتییەکان ئەنجامبدەن ئەوا دەبێت زۆرتر لەمرۆڤ بچێت و تا ئەو شوێنەی کە دەکرێت تایبەتمەندیەکانی مرۆڤی هەڵگرتبێت و زۆرتر لەمرۆڤێك بچێت کە نیازی یارمەتیدانی خەڵکی هەیە.

هاگیتا و هاوکارەکانی درێژە بەو ڕێگەیە دەدەن کە گرتویانەتەبەر، بەدڵنیاییەوە ئەوان خێراتر لەوەی کە جیهان وێنای دەکات بەئامانجەکان دەگەن.

سەرچاوە:

اطلاعات علمي

ژمارە -6 ساڵی بیست و سێیەم

وەرگێڕانی: جەمال محەمەد هەڵەبجەیی